

JEDANAESTA NEDJELJA KROZ GODINU C

Uvod

Današnja 11. nedjelja kroz godinu C, poziva nas na preispitivanje naših stavova i našeg držanja prema ljudima. Dijelimo li ljude: na grešne i bezgrešne, pravedne i nepravedne, dobre i loše, lijeve i desne, i ... Jesmo li oni koji sve rješavaju „silom“ ili nas ljubav neprestano pokreće da ljude spašavamo, činimo boljima i sretnijima? Odakle grijeh i zlo u svijetu – ne može riješiti nikakav teoretski, ni akademski odgovor? S biblijskog stanovišta može se odgovoriti da zlo proizlazi iz čovjeka koji je zloupotrijebio svoju slobodu okrenuvši se protiv Boga – Stvoritelja. U čovjeku je zbog toga nastao rascjep, pa je sklon ZLU i DOBRU. Sklon je dobru, sposoban je za dobro, sposoban je ljubiti i činiti dobro. Ali je sklon i zlu, može činiti nečuvana zla, nad drugim čovjekom, prirodom i drugim stvorenjima. Ranjenu ljudsku narav Stvoritelj najuspješnije rješava preko Isusa Krista – Otkupitelja koji iscjeljuje ranjeno čovjekovo biće. Čovjek koliko god bježi i slobodno odabire, teško podnosi stanje odvojenosti od Boga. Mnogi starozavjetni likovi od Adama, preko Kaina do Davida, koji nam je danas stavljen u 1. čitanje, iskusili su strah i jad nepodnošenja grijeha. David se pokajao za svoj grijeh i Gospodin mu oprašta grijeh. Apostol Pavao u Današnjem 2. čitanju veli Galaćanima: „Čovjek se ne *OPRAVDAVA* po djelima, nego vjerom u Isusa Krista.“ Iz današnjeg evanđelja po Luki čuli smo kako Isus pred farizejima brani ženu, a bila je grešnica u gradu! Farizej Šimun prigovorio je Isusu što razgovara s grešnicom. Ona se iskreno kaje i Isus joj oprašta grijehe. Isus pred sobom ne gleda grijeh nego grešnicu. Kršćansko je pravilo da grijeh treba mrziti, a grešnika ljubiti. To nije lako! Nije lako, ali mora biti tako i nikako drugačije!

Najava

Izmirenje s Bogom je najveći događaj kozmičkih i nebeskih razmjera. U izmirenju se uvijek susreću DVIJE LJUBAVI, ona koja okajava grijeh i ona koja velikodušno oprašta. A gdje se susreću dvije ljubavi, pokajnička i oprostiteljska, tu je Bog na djelu. Bog je jedini sposoban od grešnika stvoriti „novoga čovjeka.“ Bog grijeh liječi terapijom ljubavi. Potrebno je vjerovati u Božju ljubav i ponudu oprostjenja, jer to od grešnika stvara novoga čovjeka.

Tumačenje čitanja

Prvo čitanje (2 Sam 12, 7-10. 13)

Knjige o Samuelu spadaju među 16 knjiga hebrejske Biblije koje se nazivaju „povijesnima“ i opisuju povijest Izraela. Sve te knjige imaju religiozno obilježje. Prikazuju odnos Izraela prema Jahvi, Bogu – vjernost ili nevjernost riječi Božjoj. Prvih nekoliko knjiga iz navedenog opusa: Knjiga o Jošui, Knjiga o Sucima, Knjige o Samuelu, Knjige o Kraljevima, nazvane su „Prijašnji“ ili „Rani proroci.“ Knjige o Samuelu sastoje se iz 5 cjelina: Samuel (1Sam1-7); Samuel i Šaul (1Sam8-15); Šaul i David (1Sam16-2); David (2Sam2-20); dodaci (2Sam21-24). Knjige o Samuelu pokrivaju razdoblje koje traje od početka izraelske monarhije do kraja Davidova kraljevanja. Današnje **1. čitanje**, uzeto je iz Druge knjige o Samuelu, iz poglavlja 12, „Natanovi prijekori – Davidovo kajanje.“ Ovonedjeljni odlomak stavlja pred nas Davidov dvostruki grijeh: otimanje žene Bet-Šebe svome vojnom časniku Uriji Hetitu i namješteno ubojstvo toga časnika, kako bi preotimanje žene prekrpio. David dakle, griješi teško, smrtno. David, veliki kralj u Izraelu, od Boga pozvan, čuvar Saveza s Bogom – počinio je takav grijeh – na sramotu Bogu pred svim narodom, Bogu koji ga je 'postavio' na prijestolje. Bog upravlja oštar prijekor Davidu po proroku Natanu: „*Ja sam te pomazao za kralja nad Izraelom, ja sam te izbavio iz Šaulove ruke...dao sam ti dom Izraelov i dom Judin. I je li to premalo, još ću ti*

dati.“ Očito je da Bog jako zamjera Davidu zbog počinjenog grijeha: „*Ubio si mačem Uriju Hetita, a njegovu si ženu uzeo sebi za ženu. Ubio si (Hetita), mačem Amonaca. Zato se neće nikada više okrenuti mač od tvoga doma; ta prezreo si me...*“ David je u svojoj grešnosti bio velik po tome što je priznao svoje zločine i što se za njih pokajao. Vladari to obično ne čine, nego prekrivaju svoje grijehе kako bi sebe zaštitili i prikazali se boljima nego što jesu. David je svjestan svoga grijehа i iskreno se pokajao govoreći: „*Sagriješio sam protiv Gospodina!*“ Prorok Natan prenosi Davidu Božji oprost riječima: „*Gospodin ti oprašta tvoj grijeh: nećeš umrijeti.*“ Bog pristupa *milosrdno* – Bog uvijek oprašta *pokajniku*. Bog ne želi smrt grešnika, nego njegovo obraćenje. Davidu pokajniku pripisuje se Psalam 51, koji započinje riječima: „*Smiluj mi se Bože, po milosrđu svome... od grijehа me mojeg očisti!*“ Ako Biblija opisuje grijeh, nije to stoga da bismo i mi grijeshili, nego da nas privede pokajanju.

Psalam (Ps 32, 1-2.5.7.11)

Psalam 32 je Davidov s naslovom, „Tko prizna, oprošteni su mu grijesi.“ Psalam 32 je POKORNICKI Psalam. Grešnik zaziva i moli Gospodina da mu oprostí grijehе: „*Oprosti mi, Gospodine, krivnju grijehа moga.*“ Sv. Pavao u Poslanici Rimljanima kaže: „*Sve je čovječanstvo veliki grešnik pred Bogom, ali – Bogom OPROSNIKOM*“ (Rim 4,7-8). Bog ne samo što oprašta grijeh, nego, grešnika obnavlja u prvotnoj pravednosti. I stoga je: „*Blažen onaj kome je grijeh otpušten, kome je zločin pokriven!*“ Oprost grijehа popraćen je „radošću spasenja (Ps 51,14). David priznaje svoj grijeh Gospodinu i reče: „*Priznat ću Gospodinu prijestup svoj*“ i ti si mu krivnju grijehа Gospodine oprostio. Slijedimo Boga u pokajanju!

Drugo čitanje (Gal 2,16.19-21)

Poslanica Galaćanima upućena je stanovnicima Galacije, kojom je Pavao prošao za svoga drugog i trećeg misijskog putovanja (Dj 16,6; 18,23). Pavao je apostolom postao kad ga je Krist pred Damaskom osobno zahvatio. Poslan je propovijedati *otajstvo spasenja* poganima. Njegovo, dakle, poslanje ne proizlazi od ljudi niti mu ga ljudi mogu osporiti. Današnje **2. čitanje**, odabrano je iz Poslanice sv. Pavla apostola Galaćanima, iz poglavlja 2, „Pavlovo evanđelje.“ Pavao govori izričito o Zakonu i vjeri Galaćanima. Opominje čak i Petra i vraća ga k istini (2,11-14), te postavlja sasvim jasno načelo: „*Čovjek se ne opravdava po djelima Zakona, nego vjerom u Isusa Krista* (2,15). OPRAVDANJE je kod Pavla vrlo značajna riječ. To je čovjek ostvaren u punini Božjih ambicija, onakav kakvog ga Bog hoće. Čovjek to ne može sam nego istom po vjeri u Isusa Krista – „ukristovljen.“ Pavao potvrđuje da Zakon ne opravdava čovjeka. Ali i kaže da je Zakon bio samo nadziratelj (pedagog) koji je čovjeka vodio kroz život, preko prekršaja i svijesti, do Krista (3,19-25). Za sebe Pavao veli: „*Ja Zakonu umrieh da Bogu živim. S Kristom sam razapet. Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist.*“ Opravdanje čovjeku Bog poklanja iz svoje *milosrdne ljubavi*, koju je objavio po Isusu Kristu. Krist je tu objavu potvrdio svojim djelom, te svojom smrću i slavnim uskrsnućem. Zato Pavao i drugima upućuje poziv za prihvaćanje vjere u Isusa Krista – u njegovo spasonosno oslobađajuće posredništvo, jer kada se to ne bi tako razumljelo i prihvatilo: „*onda je Krist uzalud umro.*“ Zdužujući se s Kristom, mi postajemo drugi Krist – on nas združuje sa sobom – po sakramentima: krstom i euharistijom uz trajnu ponudu i potrebu sakramenata pomirenja. No, ta ZDRUŽENOST s Kristom treba se očitovati našim nasljedovanjem Krista. Na tom putu čovjek se treba odreći grijehа i živjeti moralno. Krist živi u meni ako se odrekнем grijehа. A cilj je da u nama živi Krist. Dakle, odrecimo se grijehа! AMEN!

Evandjelje (Lk 7, 36-50)

Čitanje svetog Evandjelja po Luki

U ono vrijeme: Neki farizej pozva Isusa da bi blagovao s njime. On uđe u kuću farizejevu i pride stolu. Kad eto neke žene koja bijaše grešnica u gradu. Dozna da je Isus za stolom u

farizejevoj kući pa ponese alabastrenu posudicu pomasti i stade odostrag kod njegovih nogu. Sva zaplakana poče mu suzama kvasiti noge: kosom ih glave svoje otirala, cjelivala i mazala pomašću. Kad to vidje farizej koji ga pozva, pomisli: „Kad bi ovaj bio prorok, znao bi tko i kakva je to žena koja ga se dotiče: da je grešnica.“ A Isus, da mu odgovori, reče: „Šimune imam ti nešto reći.“ A on će: „Učitelju, reci!“ A on: „Neki vjerovnik imao dva dužnika. Jedan mu dugovaše pet stotina denara, drugi pedeset. Budući da nisu imali odakle vratiti, otpusti obojici. Koji će ga dakle od njih više ljubiti?“ Šimun odgovori: „Predmnijevam, onaj kojemu je više otpustio.“ Reče mu Isus: „Pravo si prosudio.“ I okrenut ženi reče Šimunu: „Vidiš li ovu ženu? Uđoh ti u kuću, nisi mi vodom noge polio, a ona mi suzama noge oblila i kosom ih svojom otrla. Poljupca mi nisi dao, a ona, otkako uđe, ne presta mi noge cjelivati. Uljem mi glave nisi pomazao, a ona mi pomašću noge pomaza. Stoga, kažem ti, *oprosteni su joj grijesi mnogi, jer ljubljaše mnogo. Komu se malo oprašta, malo ljubi.*“ A ženi reče: „*Oprosteni su ti grijesi.*“ Sustolnici počeli nato među sobom govoriti: „Tko je ovaj da i grijehe oprašta?“ A on reče ženi: „*Vjera te tvoja spasila! Idi u miru!*“ Riječ Gospodnja.

Ovaj Božji dan donosi nam 11. nedjelju kroz godinu C, evanđelista Luke. Lukino Evanđelje je prožeto milosrđem i dobrotom Božjom koja je bezgranična. Kao Pavlov pratilac, osobno je doživio poruku i činjenicu spasenja, svih ljudi, u Isusu Kristu. Počeci pisanja Lukina Evanđelja su dvostruki: povijest Isusova vremena i povijest vremena apostola: *Evanđelje i Djela apostolska*. Evanđelist Luka je povjesničar početka kršćanstva. Božja bezgranična dobrota, to je i središnja ideja vjere. Bog je sama DOBROTA koja i nas poziva da se borimo protiv zla. Današnja nedjelja nas poziva na preispitivanje naših stavova i odnosa prema ljudima. Je li „sila“ naša glavna borba protiv ljudi ili nas ljubav neprestano pokreće da ljude spašavamo, činimo boljima i sretnijima. Bog zahtijeva od nas da nikako ne smijemo uništavati Božje stvorenje – čovjeka – ma kako on bio zao. Čovječe! Gospodin ti OPRAŠTA tvoj GRIJEH, ma kako velik on bio! Bog ne želi smrt grešnika nego njegovo OBRAĆENJE. Na pitanje: „*Odakle zlo i grijeh u svijetu?*“ Objava govori da zlo dolazi iz čovjeka koji je zloupotrijebio svoju slobodu dižući se protiv Boga i želeći svoj cilj postići izvan Boga. Ali čovjek, koliko god slobodom izabire, teško podnosi ili uopće ne podnosi, ovo protuprirodno stanje odvojenosti od Boga. Reagira 'krikom' ranjene biti, grižnjom savjesti. Čovjek zaista ne podnosi grijeh. On ga ili niječe ili potiskuje ili traži oprostjenje. Potiskivanje i nijekanje grijeha dovodi, posebno u današnje vrijeme, do psihičkih bolesti i straha. Kad čovjek traži oprostjenje, pomirenje, spasenje, dobiva ga od samoga Boga. – od njegove ljubavi i milosrđa. Bog dolazi k nama, obratio se nama, da bismo se mi mogli obratiti njemu. Nažalost, ako čovjek pogleda u svoje srce u njemu nalazi i ZLO. U sebi je podijeljen, nije cjelovit, u njemu je pukotina. Svojom dobrom stranom, čovjek je za dobro, sposoban je ljubiti i činiti dobro. Ova sposobnost ne dolazi mu izvana: odgojem, sustavom, ljudskim zakonima. Sposobnost da ljubi i čini dobro, čovjeku je izvorna, to on čini iz sebe sama. Ali je sklon i zlu. Nije, dakle, potpuno, cjelovito pokvaren. Čovjek je zapravo bolestan. Bolestan je onaj zdravi temelj koji je izašao iz ruke Stvoriteljeve. Otkupitelj, Isus Krist je taj koji iscjeljuje ranjeno čovjekovo biće. Spašava, NAS, Božja spasiteljska ljubav. Bog nas je prvi ljubio. Njegova je ljubav neiscrpiva. Naši ga grijesi ne mogu odvratiti od toga da nas ljubi. Zato Bog, svoju ljubav najkonkretnije izražava PRAŠTANJEM i MILOSRĐEM. Takvo nas Božje oprostjenje poziva na pokajanje i budi u nama ljubav. Ljubav izaziva na praštanje, a praštanje razotkriva ljubav. Samo onaj tko je sposoban ljubiti, može shvatiti i oprostjenje. U sakramentu pomirenja i nama je, po riječima Crkve, svaki puta „mnogo oprosteno.“ U takvom susretu s Bogom koji oprašta, ne smijemo zaboraviti evandeosko pravilo: *Komu se više oprašta, više ljubi!* Božje OPROŠTENJE daje nam nove perspektive života: vraća mir, otkriva snagu Božje ljubavi u nama i oplemenjuje našu ljubav za bližnje. Oprostjenje i Božja blizina pomaže da uđemo u temeljna kršćanska iskustva. Najprije to iskustvo treba u nama isključiti svaku mogućnost

osuđivanja ljudi i njihovo svrstavanje u kategorije: velikih ili javnih grešnika. Mi na to nemamo pravo. Naprotiv, svjesni da je i nama oprošteno, da nas to drži na životu, pozvani smo ostvariti svoju ljubav prema bližnjima oko sebe. Izvor oproštenja grijeha su i djela *milosrdne ljubavi*, milostinja ili druga pomoć kad otkidamo od sebe da bismo bili za druge. Iz današnjeg evanđelja po Luki čuli smo kako Isus pred farizejima brani ženu, a bila je grešnica u gradu! Okolina je Isusa smatrala i nazivala prijateljem carinika i grešnika. Ovo nedjeljno Lukino evanđelje upravo to i potvrđuje. Farizej Šimun poziva Isusa u svoju kuću da ga pogosti. „*On uđe u kuću farizejevu i priđe stolu. Kad eto neke žene koja bijaše grešnica u gradu.*“ Ona kad je doznala da je Isus kod farizeja dolazi u njegovu kuću. Došla je nepozvana i nenajavljeno, ušla u muško društvo i stala Isusu do nogu. „*Sva zaplakana poče mu suzama kvasiti noge: kosom ih glave svoje otirala, cjelivala i mazala pomašću.*“ Isus je mirno prihvatio ženu i njezino ponašanje. No, Šimuna ne smeta grešnica, nego Isusovo ponašanje prema grešnici, pa pomisli: „*Kad bi ovaj bio Prorok, znao bi tko i kakva je to žena koja ga se dotiče: da je grešnica.*“ Prorok bi trebao biti u stanju vidjeti ljudsko srce, posebno srce grešnika, misli Šimun, farizej. Trebao bi znati razliku u odnosu na grešnika kako bi se mogao odvojiti od njih. Da! Isus vidi ljudsko srce, ali najprije vidi Šimunovo srce, a ne tuđe. Isus mu to ne kaže direktno, jer bi tako sigurno izazvao sukob. Nego, Isus Šimunu ispriča priču. I poziva ga u nju. Umijeće proroka je da iz čovjeka izvuče istiniti sud. Prorok čovjeku pruža priliku da sudi o nekom drugom, a taj se sud tiče zapravo njega. Priča daje odnos između Isusa, Šimuna i grešnice. Šimun vidi Isusa i grešnicu, ali ne vidi sebe. Pozvao je Isusa na objed, ali mu nije dao prvo mjesto – nije mu iskazao čast. Zapravo, pozvao ga je kao proroka da ga procjeni. Što vidi grešnica? Ona vidi samo Isusa. Ne vidi Šimuna i ne vidi prisutne na objedu. Poznata sljepoća OBRAĆENIKA. Ona ni sebe ne vidi jasno, vidi samo svoj grijev. Suze, zanos i miomiris – prekrivaju vlastitu grešnu prošlost. A što vidi Isus? On vidi SVE. Šimuna i njegovo srce. Grešnicu i njezino srce. Šimunovo sljepilo i grijehe grešnice. Ali, ne osuđuje nikoga. Ni grešnicu ni Šimuna. Ostaje samo Isus i ono što on čini. Ne osuđuje druge. Isus ih ne osuđuje, jer je sam bez grijeha. Isus OPRAŠTA GRIJEHE! Obračenica ne osuđuje druge, jer zna kako je sama grešna. Ona je svojim gestama izrekla svoju zahvalnost. Isus vidi njezino pokajanje i OTPUŠTA joj GRIJEHE. Isus se upušta sa Šimunom u razgovor. Otvara mu oči. Uspoređuje ga s grešnicom i njezinim činom. Kaže mu: „*Oprošteni su joj grijesi mnogi jer ljubljaje mnogo. Komu se malo oprašta, malo ljubi.*“ A ženi Isus reče: „*Oprošteni su ti grijesi.* Prisutni za stolom su se čudili i među sobom govorili: „*Tko je ovaj da i grijehe oprašta?*“ A on reče ženi: „*Vjera te tvoja spasila! Idi u miru!*“ Vjerujmo Isusu! Slijedimo ga!

Pitanja za razgovor

- Kakav je grijeh učinio kralj David i što mu prorok Natan govori?
- Kako Bog oprašta grijehe grešnicima? 1. čitanje.
- Kako je u Psalmu 31 opisano Božje oproštenje grijeha?
- Kako apostol Pavao objašnjava Galaćanima razliku između Zakona i Isusa Krista?
- Što znače riječi apostola Pavla: „Ja Zakonu umrijevah da Bogu živim.“ 2. čitanje.
- Zašto farizej Šimun poziva Isusa na objed u svoju kuću? Evanđelje po Luki.
- U farizejevu kuću dolazi žena grešnica, zbog Isusa i što ona čini?
- Kako se Isus ponaša prema ženi grešnici?
- Kako se domaćin Šimun farizej ponaša i što misli o Isusu?
- Je li Šimun dobar domaćin prema Isusu i zašto nije?
- Što Isus govori Šimunu? Što Isus vidi kod Šimuna?
- Kako se grešnica kaje za svoje grijehe? Što čini Isusu?
- Zašto Isus oprašta grešnici grijehe?
- Što današnje nedjeljno Lukino evanđelje poručuje nama kršćanima, grešnicima?

Molitva vjernika

- Gospodine, neka tvoja Crkva nastavlja vršiti tvoje djelo milosrđa i ljubavi koje spašava svijet, molimo te!
- Gospodine, obdari svećenike snagom Kristove ljubavi prema grešnicima da mogu svakom čovjeku pokazati tvoju blagost i ljubav, molimo te!
- Gospodine, one koji se nalaze na putu grijeha: probudi u njima plamen ljubavi koji će ih privesti tvome spasenju, molimo te!
- Gospodine, za nas ovdje sabrane: daj nam spoznati da grijeh ranjava ljubav i da ljubav oprašta svaki grijeh, molimo te!
- Gospodine, za našu pokojnu braću i sestre: po svojoj ljubavi oprosti im svaki grijeh i obdari ih vječnim životom, molimo te!
- Gospodine, pomoz nam snagom svoje milosti da vršimo tvoje zapovijedi, molimo te!

Bože, Oče milosrđa i izvore svakoga oprostjenja, molimo te, podigni nas iz grijeha i ojačaj nam vjeru kako bismo mogli neprestano kročiti putem darovanog spasenja. Po Kristu.

Zaključak

Isus je prijatelj grešnika i carinika. Isus je prijatelj SVIH – i dobrih i loših. On ne okreće glavu ni od koga. On nikoga ne osuđuje (osim onih koji druge osuđuju). On svakome pristupa s razumijevanjem i ljubavlju. Isus OPRAŠTA GRIJEHE onih koji se pokaju. Oprosti mi Bože krivnju grijeha moga. Ljubav izaziva na praštanje, a praštanje razotkriva ljubav. Onome tko iskusi MILOST OPROŠTENJA, nije više teško iskazati ljubav. Isus ženi grešnici dopušta da mu javno iskaže ljubav i zahvalnost. Grešnici su grijesi oprostjeni. „*Oprošteni su joj grijesi mnogi, jer ljubljase mnogo.*“ Spoznati svoje grijehe i sebe, jedan je od najtežih životnih zadataka. Farizej Šimun slika je svih nas, više-manje redovitih kršćana koji imaju normalno ponašanje u svom praktičnom kršćanskom životu. Prisposoba o dvojici dužnika, te Šimunov odgovor na Isusovo pitanje, ispravan je i Isus ga potvrđuje. To poziva i nas da shvatimo da je OPROŠTENJE prvo i da ono izaziva OBRACENJE i LJUBAV. No, Isus ne zaboravlja naglasiti i povratnu vrijednost inicijative ljubavi. „*Onome kome se malo prašta malo ljubi!*“ Biblija, u svjetlu ove istine, hoće nam reći našu prvu i najvažniju stvarnost, a to je *Božja spasiteljska ljubav*. Bog nas je prvi ljubio. Njegova je ljubav: neograničena, neiscrpiva, neuništiva, usmjerena SVAKOME koji ju išće. Zato Bog svoju ljubav najkonkretnije izražava PRAŠTANJEM i MILOSRĐEM. Takvo nas Božje opraštanje poziva na pokajanje i budi u nama ljubav. U sakramentu pomirenja i nama je, po riječima Crkve, svaki puta „mного oprošteno.“ U tim trenucima se osjećamo pozvani na ljubav, poput ove žene iz evanđelja. I sami često čujemo riječi: „*Oprošteni su ti grijesi, idi u miru!*“ Ali, ne zaboravimo! Bog nam oprašta uz evandeosko pravilo: „*Komu se više prašta, više ljubi!*“ Oproštenje nas treba vodit na suradnju s velikom Božjom ljubavlju. To daje nove perspektive života: vraća mir, oplemenjuje naše srce, otkriva snagu Božje ljubavi u nama – izvlači našu dobrotu na djelo. Oproštenje nam, dakle, otvara vrata neizrecivim iskustvima Božje blizine. Kršćani su uvijek bili pozvani na djela ljubavi. Baš zato što im je mnogo oprošteno. Tražimo OPROST! Amen!